

TARA NOASTRA
FOAIA POPORALĂ A
„ASOCIAȚIUNII“

REDACTOR:

OCTAVIAN COCA.

CUPRINSUL:

	Pag.
Evanghelia	615
Comuna „Viitorul“	616
Sămănatul și prepararea săminței	619
Iuliu Vuia: Ingrijirea bușilor și a vaselor de cules	621
Stuparul: Ce e de făcut toamna la albine?	622
Delasântioana: Ceva despre meseriași	622
Ursitorile	625
Știri	627

Înștiințare.

Rugăm pe toți câți au binevoit să primească această foaie să grăbească cu trimiterea plății de abonament. Administrația foii „ȚARA NOASTRĂ“.

Cetitorilor.

Pe toți, cărora le ajunge în mâni această foaie îi rugăm să o cetească și dacă o socot de potrivită trebuințelor țărănimii să o răspândească între oamenii noștri dela sate.

Foaia apare săptămăanal și o vor primi cetitorii Dumineca.

Abonamentul e pe an 4 cor.

Pe jumătate de an 2 „

Pe trei luni 1 „

Banii să se trimită la Administrația revistei „Țara noastră“. Sibiu — Nagyszeben. Asociațiune.

Toți cărturarii noștri, mai ales cei în atingere apropiată cu țărănimea — preoții și învățătorii — sânt rugați a trimite acestei reviste articole și știri cari sânt în legătură cu trebile țărănimii. Indesebi primim bucuros articole cu povește economice, precum — și snoave, poezii populare etc. Scriitorii articolelor sânt rugați a se folosi de un grai înțeles de popor, ca să nu fim siliți a supune schimbării în redacție articolele.

Pentru articolele bune dăm și o cuvenită răsplată bănească.

ȚARA NOASTRĂ

Revista populară

a „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom.“

Abonamentul:	REDACTOR:	Redacția și administrația:
Pe un an 4 cor.	OCTAVIAN GOGA.	Sibliu (Nagyszeben)
Pe o jumătate de an 2 „		Str. morii, 6.
Pe trei luni 1 „		
Pentru România . . . 6 Lei		

EVANGHELIA.

Evanghelia este cuvântul lui Dumnezeu.

Acest cuvânt înalță și întărește, mângăie și îmblânzește. El dă tărie credinții și nădejzii. El hrănește din belșug dragostea către deaproapele. El este o armă nebiruită în contra tuturor meștesugirilor viclene ale duhului rău. El este temeiul a tot binele și al fericirii omenești. El ridică la înălțimi popoarele. Singur cuvântul lui D-zeu poate face din această vale a plângerii un raiu al fericirii.

Cu tot dreptul trebuie deci să ne întrebăm:

Unde se cuprinde cuvântul lui D-zeu? Cine și cum îl vestește?

Cuvântul lui D-zeu se cuprinde în *cărțile cele sfinte* și mai ales în *Evangheliile*.

Cine vestește cuvântul lui D-zeu? Părinții, învățătorii și preoții.

Părinții învață pe copiii lor *rugăciunile, credeul și poruncile*. Dar cum? Le spun vorbe fără înțeles, vorbe cari se întipăresc, ce e drept, în minte, dar nu ajung în inimă, și de aceea sunt ca semănța despre care se spune în evangheliile că a căzut în cale ori pe peatră.

Urmează *școala*. Aici *învățătorul* priceput și cu tragere de inimă revine asupra învățăturilor din casa părintească. El stăruie neîntrerupt luminând mintea copiilor, încălzindu-le inima, deșteptându-le voința și întărindu-le nizuințele.

Învățătorul are zi de zi nenumărate prilejuri de a semăna cuvântul lui D-zeu în inima școlărilor. Și cei mai mulți învățători o fac aceasta cu drag și pricepere. Tot în școală are înalta și frumoasa datorință de a semăna cuvântul lui Dumnezeu și preotul. Și el ar putea; mai mult, ar trebui să facă minuni. Cu durere însă trebuie

să o spunem că prea puțini preoți îndeplinesc un apostolat în școală. Cei mai mulți se restrâng la vorbe fără înțeles, întocmai ca și nepricepuții părinți ai copiilor.

De aceea inima copiilor rămâne adesea stearpă de sentimente morale și religioase, cum și nepăsătoare pentru fapte înalte creștinești.

Și dacă acest rău s'ar repara măcar mai târziu! Dacă cel puțin *biserica* ar ști pretutindeni să îmbrăcișeze cu toată căldura pe fiii săi, luminându-i și povățuindu-i în calea Domnului.

Dar, durere, nu e așa. Propoveduirea cuvântului lui D-zeu de către preoți în școlile sătești se face adesea în mod foarte necorăspunzător. Ar trebui alese căi mai potrivite, sau un metod mai bun, pentru a străbate la inima tineretului.

Și precum în școală, așa se fac adesea mari greșeli în propoveduirea evangheliei și în *biserică*.

Sunt puține bisericele noastre în cari se predică sau propoveduiește cuvântul lui D-zeu în toate duminicile și serbătorile. Și încă și mai puține acele biserici în cari se predică bine, în mod sistematic, adecă despre toate datorințele bunului creștin.

Așa nu e mirare că credința se împutinează, nădejdea slăbește și dragostea creștinească se înlocuiește tot mai mult cu ura, pizma și alte păcate.

E timpul să ne recunoaștem greșelile și să căutăm mijloacele de îndreptare.

Părinții, învățătorii și preoții să stărue a pătrunde tot mai mult la inima tineretului și să caute, prin cuvânt și pilde a o încălzi și mișcă spre fapte frumoase și mărețe.

Cerem totodată *cărți* aveau potrivite prin cari să se vestească cuvântul lui D-zeu la tineri și bătrâni.

COMUNA „VIITORUL”.

XIX. Lucru și câștig și în timpul iernii.

Femeile din «Viitorul» lucră tot mereu și în timpul iernii. Ele *torc, țes, coasă, cârlesc, spală, gătesc mâncarea, coc pâine, îngrijesc casa și copiii, spală* ș. a. Ele își fac adesea și din noapte zi. Mai ales decând vrednica preoteasă a început să le deschidă

ochii și pentru lucruri cu cari nu se obicinuiseră până acum, — femeile sunt harnice ca furnicile Și e bine așa; pentrucă *lucrul* e arma cea mai puternică contra tuturor relelor. Lucrul aduce bunăstare pretutindeni. El alungă sărăcia, boalele și toate păcatele. Celui harnic D-zeu îi dă de toate.

Bărbații din «Viitorul» s'au îndreptat și ei mult în timpul din urmă.

Eră un rău mare că odinioară în timpul iernii ei nu aveau mod să lucre și câștige mai nimic. Ingrijirea vitelor, tăiatul lemnelor și alte câteva puține lucrări nu le îmbiă o ocupație (indeletnicire) folositoare neîntreruptă Pentru ceice nu aveau nici vite și nu-și adunaseră cele trebuincioase pentru iarnă, lipsa de lucru și câștig apăsă greu de tot.

Adevărat că în timpul din urmă bărbații nu mai omorau nici ei timpul iernii în minciuni și în cârciumă. Nu. Pentrucă acum mulți mergeau sara la școală, la cântări, la cetit și în alte căi bune; așa că, în felul acesta, nu se poate zice că ei ar fi întrebuițat rău timpul. Toți însă s'ar fi bucurat și mai mult dacă li s'ar fi îmbiat prilejul ca, pe lângă carte, sfaturi economice, cântări, jocuri ș. a., să deprindă în timpul iernii și unele lucruri aducătoare de câștig.

De aceea a fost cu drag întimpinat planul preotului de a se deschide în comună un curs pentru *industria*, așa numită, *agricolă*.

În una din serile de toamnă preotul arată oamenilor adunați la iuvățatură: cum în o parte bună a anului lucrările plugarilor pausează. Aceasta se întâmplă mai ales iarna, dar și în timpul ploios sau altcum nepriincios pentru lucru din celelalte părți ale anului, când plugarul s'ar putea ocupa și cu alte lucrări. Anume le zică:

«Dragii mei! Ați putea să prelucrați o parte a produselor crude întrebuițând o parte din aceste obiecte pentru casă, iar o altă parte vânzându-o și astfel mai deschizându-vă un izvor de câștig cât de cât.

Avem *răchită* din belșug. Din ea ar trebui să faceți: corfe, coșuri de căruțe și de cară, coșnițe de stupi ș. a.

Avem *lemn*. Din el ar trebui să faceți: furci, greble, lopeți leoce, loitre, juguri, troci, scaune, războae ș. a.

Avem *scânduri*. Din ele ar trebui să faceți: coșnițe de albine, stupini, lăzi ș. a. lucruri trebuincioase în economia casei.

Avem *papură*. Din ea ar trebui să faceți: corfe, rogojini, ș. a.

Avem *paie*. Din ele ar trebui să faceți: pălării și coșnițe de stupi.

Apoi din *păr* ar trebui să faceți: perii; din *său*: lumini și săpun.

Iată, dragii mei, totatătea lucruri de mare folos, cari le-ar putea găti cu înlesnire fiecare din Dvoastră.

Haideți să ne apucăm și de acest lucru bun!»

Oamenii au văzut că n'ar fi rău și s'au găsit 15 din ei cari si-au dat cuvântul că vor lua parte la deprinderea acestor lucruri.

Cum preotul eră omul faptelor, a pus toate la cale pentru ținerea unui *curs de industrie agricolă*. Lucru firesc că cu toate nu se poate începe deodată. Astfel el crede că mai întâi ar trebui să înceapă cu un singur ram. Și fiindcă oamenii tocmai începuseră a se îndeletnici mai înadins cu stupăritul, a crezut că e potrivit să-i obicinuiască a-și găti singuri coșnițele de albine și deodată cu aceste și alte lucruri de folos.

S'a ales deci pentru început gătirea de obiecte din *răchită*, *curpen* și *alun*.

Învățătorul al doilea, care eră binișor îndemânic în împletit ia asupra-și sarcina de a povățui pe oameni la împletirea câtorva lucrări folositoare : din *răchită*, *curpen* și *alun*.

Mai întâi se adună materialul trebuincios, lucru care s'a făcut într'o singură dupăamiază.

O parte din oamenii ce s'au hotărît să învețe împletitul a adus surcele de răchită, altă parte a adus curpen și iar altă parte a adus alun. Materialul s'a așezat în pivnița școalei, de unde se lua după trebuință.

Afară de material, oamenii mai aveau trebuință la împletit numai de câte un cuțit bun, bine ascuțit, și de un șurț pentru a să-și scutească hainele de murdărie și de stricăciune.

Drept atelier (loc de lucru) s'a folosit una din salele școalei.

Cursul de împletit se ținea în trei seri pe săptămână și a durat timp de 6 săptămâni.

În acest timp fiecare din ceice au luat parte la curs și-a gătit câte 3 coșnițe de albine (una de răchită, alta de alun și alta de curpen), cum și câte 2—3 corfe pentru alte trebuințe ale casei.

Temeiul eră acum pus. De aici încolo oamenii cari luară parte la curs încearcă în timpul liber să lucre și singuri pe acasă. Ei împletesc acum obiecte și alte lucruri de trebuință, iar lor le urmează și alți oameni.

În anii următori s'a ținut rând pe rând, iarna, câte un curs de 6 săptămâni.

Anume în iarna a doua s'a urmat cu *lucrarea scândurilor*, deprinzând oblitul și celelalte lucrări trebuincioase. S'au gătit din scânduri mai ales coșnițe de albine, împreună cu ramele și celelalte părți ale lor.

În iarna a treia s'a urmat cu gătirea *furcelor, greblelor* și altor obiecte trebuincioase în economie.

În iarna a patra s'a deprins împletitul *pălăriilor și coșnițelor de paie*.

Pentru conducerea lucrărilor, pentru cari învățătorul nu avea pregătirile trebuincioase, s'a adus cu plată, maestri dela oraș.

Și așa s'a urmat mai departe până când locuitorii comunei «Viitorul», aproape toți, știau să-și facă măcar pentru ei obiectele cele mai trebuincioase în economie. Unii mai îndemnatnici și mai săraci au ajuns să facă și lucruri de vânzare și astfel să-și îmbunătățească soarta și pe această cale.

Pe calea aceasta oamenii ajung să aibă ocupațiuni folositoare și în timpul iernii, iar căile păcătoase, pe cari îl împinge pe om nelucrarea, sunt din zi în zi tot mai părăsite. Deodată cu aceste începuturi bune de industrie agricolă *lucrul de mână* se introduce și în școala de băieți, așa că ei, de mici, deprind mâna și ochiul, și câștigă dragoste și înclinare către tot felul de lucruri bune, îndeosebi către *meserii*.

SĂMÂNATUL ȘI PREPARAREA SĂMINȚEI.

și

FELURITELE MODURI DE SĂMÂNAT.

„Cine ce samână, aceea seceră“, zice cu drept proverbul.

La sămânat trebuie să grijim, ca pământul să fie bine lucrat sau mărunțit. De sămânat alegem sămânța cea mai bună, mai frumoasă și mai grea, albumenul să fie deplin dezvoltat și sămânța deplin coaptă, ceea ce se vede și pe luciul ei deosebit; să fie proaspătă, curată, uscată și bine dezvoltată sau crescută. Sămânța să nu o sămânăm nici prea rar, nici prea des, ci potrivit de afund

căci cea prea afund sămănată, răsare cu greu, iar cea prea afară, în lipsa umezelei nu incolțește. Spre a feri de rugină sau tăciune sămănta de grâu și orz, trebuie preparată cu peatră vântată, înainte de sămănat, în următorul mod: într'un hectolitru de apă disolvăm un chilgr. de peatră vântată și îl lăsăm în ea vre-o câteva oare; scoțând apoi grăul îl uscăm și mâne zi îl sămănam. Datina de a stropi numai grăul cu peatră vântată nu e bună, căci acea lucrare nu e sigură în contra tăciunelui.

Timpu sămănatului depinde dela temperatură, sau schimbarea vremii. Trebuie să grijim ca sămănatul să se facă la timpul său, căci dacă nu s'a sămănat la timp, chiar și dacă sămănta ar răsări și crește frumos, totuș nu va da roadă din destul, căci i-a lipsit timpul trebuincios pentru înfrățire și adunare de materii de rezervă îndeajuns.

Sămănatul de toamnă se începe la mijlocul lui August și ține până la mijlocul lui Noemvrie. Mai întâi sămănam rapita, apoi orzul, săcara și mai în urmă grăul.

Sămănatul se poate face în 3 moduri: prin înprăștiere, prin sămănarea în rânduri și în cuiburi.

Sămănatul cu mâna, deși nu cere bani pentru procurarea mașinei, totuș este scump, căci cere multă sămăntă, mult timp și avem și o sămăntură nepotrivită. La sămănatul cu mâna ne slujim de un om bine deprins a sămăna, plătindu-i chiar și mai mult ca altor lucrători; căci el ne va reîntoarce prin o sămănare potrivită, carea ne va aduce și roadă din destul.

Pecum se știe sămănătorul leagă sacul cu grâu de colțul opus și îl ia după cap, pe umărul stâng. Cu mâna stângă îl ține deschis la gură, așa, ca cu mâna dreaptă, să poată neîmpedecat lua grăunte din el. Sămănătorul trebuie să grijească, să arunce sămănta de o potrivă, să nu se incurce a sămăna de 2-ori pe un loc și pe altul nici-odată. Sămănătorul bine deprins, poate sămăna și 6-8 jugăre catastrale pe zi. Sămănta trebuie acoperită cu grapa. La seminte mai mărunte ca: trifoiul, luțerna și altele, e de ajuns și tăvălugul sau grapa cu spini.

Sămănatul în rânduri, se face cu mașina de sămănat, care samăna de-opotrivă sămănta, dă fiecărui grăunte spațiul sau locul de lipsă, așază sămănta în asemenea adâncime; carea apoi răsare și se coace deodată.

Mașina de sămănat are preferință, că cu ea putem sămăna chiar și în timp viscolos, apoi ea ne silește să lucrăm și mărunțim bine pământul, curățindu-l și de burueni, căci altcum nu putem sămăna cu ea.

Cu toate că mașinile de sămănat sunt scumpe, e de recomandat ca fiecare econom, ori însoțindu-se mai mulți, să-și cumpere mașină de sămănat, căci sămănând cu ea, cruțăm cel puțin 10% din sămăntă.

ÎNGRIJIREA BUTILOR ȘI A VASELOR DE CULES. CULESUL, ZDROBIREA ȘI TESCUITUL STRUGURILOR.

Buțile trebuie curățite îndată după golirea vinului, căci butea în care rămâne cât de puțin vin, acrește vinul. După golirea vinului, spălăm vasele cu apă caldă cu sodă și apoi le limpezim cu apă rece. Dacă vasul are *miros acru*, îl spălăm bine cu apă cu var sau sodă și-l limpezim cu apă rece.

Butea cu *mucegai* se curăță așa: defundăm butea, radem mucegaiul și peatra de vin, cu o unealtă de fer, frecăm apoi butea cu o perie de rădăcini, cu apă caldă și sodă. Dacă și între doage este mucezeală galbină și neagră, ducem vasul la butnar să-l defacă și să-l ude cu acid sulfuric. Spălăm apoi vasul cu apă ferbinte, apoi cu apă rece și-i punem iarăși fundul.

Butoaiete noi, trebuie astfel pregătite: pentru o bute de 6—7 hl, ferbem 100 litre de apă, în care dizolvăm 2½ chilgr. soda, carea o turnăm în vas și-l rostogolim în toate părțile, slobozim apoi apa cu sodă și limpezim vasul cu apă rece. Punem apoi în vas un hectolitru apă mestecată cu 2 chilgr. acid sulfuric, pe carea o lăsăm mai multe zile în vas. În fine limpezim butea cu apă rece și lăsăm să se scurgă toată apa.

Vasele bine spălate le afumăm (țimporim) și le închidem bine. Într'un vas de 5—6 hl., e destul să ardem o jumătate rudă. Vasele goale, le afumăm în fiecare lună odată; înainte de a pune must, nu e iertat a le afumă.

După cules, spălăm bine vasele de cules și după ce s'au uscat bine, le punem în odaia de tescuit, ori în pivniță. Dacă teascul sau alt vas a mucezit, curățim bine cu peria părțile mucede și după ce am spălat și uscat vasul, îl așezăm la locul său.

Strugurii sunt copti, când boabele devin transparente, îngălbinesc și au o culoare roșie deschisă sau vântă închisă; iar cotorul înegrește sau inlemneste. Viile să culeg pe timp uscat. Strugurii se taie cu foarfecile de cules, se pun în putini și îi ducem în casa de tescuit, unde alegem pe o masă treiunghiulară boabele și strugurii mucezi, cari îi punem în tescovina, iar strugurii aleși îi punem în moara de struguri și îi zdrobim.

La prepararea vinului roșu, strugurii vineți îi alegem deosebit. După ce i-am zdrobit, punem mustul în buți curate, iar tescovina cu must o batem puțin și o lăsăm astfel 8—10 oare, când slobozim mustul colorat și-l punem în altă bute. Tescovina cu must, o punem — cu unelte de lemn — în teasc și o tescum. Pentru micii proprietari sunt bune teascurile de Ren, făcute din fer. La început învârtim fusul teascului încet, făcând mici pauze. Teascurile sunt de recomandat, căci prin tescuire scoatem din 100 kg. struguri, 70—75 litre vin.

Iuliu Vuia.

CE E DE FĂCUT TOAMNA LA ALBINE?

Stuparul cel bun și-a cercetat stupii încă în August, pe cei slabi i-a ajutat cu miere s'au i-a împreunat, mierea de prisos a scos-o și a făcut rând bun în fiecare coșniță.

Rândul bun se face în coșnițele mobile astfel: din despărțământul de miere se scoț toți fagurii; albinele se alungă cu fum sau cu o peană de găscă muiată în apă și se acopere gratia lui Hanemann cu o bucată de scândură.

În despărțământul de clocit se rânduesc așa: îndată sub poliță vin fagurii cu miere astupată, câte 4, 6, 8, dupăcum e stupul de bogat în albine; iar în rândul din jos vin puși fagurii cu pui și de cei numai în parte cu miere. În urmă se pune fe-reastra și scânduricea de sub ea și apoi ușa.

Pe cât se poate, fagurii să fie de albine lucrătoare și nu de trântori. Un fagur plin cu miere din coșnițele mobile cântărește peste 1 chlg. și așa lăsând 4 faguri plini și 4 numai de jumătate plini, am lăsat stupului vre-o 6 chlgr. de miere, cu care poate iernă un stup mai mic. Stupilor încâtva puternici însă trebuie să li-se lase măcar 8—10 chlgr. și celor de frunte și până la 14 chlgr. Mai bine miere ceva mai multă decât prea puțină.

Rânduind astfel stup de stup, pe cei cu mai puțină miere îi ajutăm dela cei cu mai multă, din fagurii de prisos se scoate mierea, parte să păstrează umpluți spre a-i avea în primăvară când cere trebuința.

În coșnițele de nuiete sau de paie se rătează fagurii din jos cam de 3 degete, ca astfel să aibă aerul pe unde răsbate peste iarnă; acești faguri și așa sunt de trântori.

Rămășițele de faguri, atât din coșnițele de scândură, cât și de sub cele de nuiete, trebuiesc măturate cu îngrijire și scoase afară din stupină.

Coșnițele de nuiete, dacă ar mai avea găurele, trebuiesc lipite bine, punând cenușe în jurul lor. Urdinișul se strimtează.

Stuparul.

CEVA DESPRE MESERIAȘI.

V.

Să vedem acum cum stăm cu *societățile de meseriași* și cam care este rolul lor, sau mai bine zis însemnătatea ce o au în sinul clasei de mijloc, acum, precum și aceea, pe care ar trebui să o aibă în viitor.

Reuniunile de meseriași, de cari avem: în Sibiu, Brașov, Blaj, Poiana, Alba-Iulia (a meseriașilor și economilor), Sas-Sebeș, Orăștie, Săliște, Cluj, Lugoj, Făgăraș, Hațeg, Arad etc., stau pe punctul de vedere național și scopul lor este în prima linie de a strânge la un loc pe meseriașii români risipiți prin dife-

rite ateliere (miheiuri), sădindu-le în inimă dragostea de neam, pe când în a doua linie se ocupă cu plasarea elevilor la diferite meserii; iar dăinuirea lor se ține din micile contribuiri ale membrilor și din câștigurile ce le au dela petrecerile corale și teatrale, cari le aranjază din timp în timp.

Până acum, nu se poate tăgădui, acțiunea acestor reuniuni în sinul meseriașilor români a fost de un mare folos, căci lor li-se poate mulțami în mare parte intruchiparea clasei de mijloc, deși viața acestor reuniuni în multe locuri este o sfâșietoare poveste de jale.

O aieptare mai însuflețită se vede la reuniunea din Sibiu, care, având noroc să aibă în frunte un prezident vrednic¹, urmat și ajutat de un tot atât de vrednic vice-prezident² și de un comitet bine ales, în timp de 10 ani a ajuns la un avânt aproape de necrezut, astfel că ea se poate cu drept cuvânt numi, pe lângă cea mai veche reuniune de meseriași³ și cea mai fruntașe prin înrăurirea ce o are asupra meseriașilor și a celorlalte reuniuni de meseriași.

Se mai resimte lucrarea reuniunilor din Brașov, Blaj, Sas-Sebeș și Cluj; celelalte o duc târâș-grăpiș de pe o zi pe alta.

*

Dar nu despre viața actuală a acestor reuniuni vreau să vorbesc ci mai mult despre cea viitoare, despre programul lor de muncă în viitor, căci, deoarece timpul de acum nu mai corespunde cu cel de acum 40 de ani, neapărat nici cărarea ce le-au croit-o înaintașii noștri acum 40 de ani nu mai corespunde cu timpurile noastre.

Fără să steargă nimic din programul de muncă de până acum, care culminează în crearea clasei de mijloc și creșterea ei în iubire de neam, aceste reuniuni ar trebui să-și extindă acțiunea pe viitor și pentru a asigura bunăstarea meseriașilor prin fel și fel de chipuri.

După părerea mea ele ar trebui să urmărească:

1. Fedelarizarea (unirea) lor într'un grup bine încheat având de centrală s. p. Reuniunea sodalilor din Sibiu ca cea mai fruntașe.

¹ Dl Victor Tordășianu.

² Dl George Poponea.

³ În 28 și 29 ale lunii acesteia Reuniunea sodalilor români își sărbează jubileul de 40 ani, aranjând mari festivități cu această ocaziune.

2. Să se întemeieze o bancă industrială cu centru, să zicem, la Sibiu și cu sucursale în toate părțile unde sunt meseriași români în număr mai însemnat.

3. Să se creeze un birou de plasare pentru meseriași români, atât în patrie cât și în afară de patrie.

4. Să se înființeze un birou pentru procurarea materiilor brute, cari, prin garantarea băncii industriale, să fie puse la dispoziția meseriașului român pe un preț cât se poate mai redus.

5. Să se creeze un fond, din care să se dea ajutoare tinerilor meseriași cari ar dori să se perfecționeze în străinătate.

6. Să se aranjeze an de an câte un congres al meseriașilor români în care să se dezbată toate lipsurile lor.

7. Să se plaseze meseriași români în toate satele românești, ca săteanul să nu mai aibă lipsă de-a alerga la oraș după toate nimicurile.

8. Să se redacteze de către centrală o foaie a meseriașilor, care să-i țină în curent cu toată mișcarea pe terenul industriei și al comerțului din patrie și din străinătate.

9. Să se înființeze de către banca industrială un fond pentru aranjarea de expoziții industriale în centre românești, și în fine

10. Să se creeze un fond de ajutor mutual, cu centru spre pildă la Sibiu, pentru toți meseriașii români, pentru cazuri de boale, de deces, pentru văduve, pentru orfani și vremuri de neputință.

Și, poate că tot ar mai trebui câte ceva pe lângă cele de mai sus, dar ar fi destul câștig dacă am ajunge acolo, ca să se întocmească odată un comitet de domni și de meseriași care să lucreze în numele unor astfel de croieli, căci de sigur acela va mai găsi poate și alte lucruri bune și folositoare de făcut.

Iată iubiți cetitori, un câmp nou de muncă în brazda îmbunătățirii stării clasei de mijloc, și, deși nu vreau să zic, că eu aș fi găcia, totuș dau cu socoteala, că n'ar fi rău dacă ne-am pune plugul în această brazdă.

De sigur, că pentru a ajunge la așa o încheiere a lucrurilor trebuie o muncă mare, dar apoi, ce-i de aia, — oare adevărata viață care este, dacă nu aceea a muncii și a frământării, câtă vreme timpul petrecut în nelucrare, departe de a fi viață, este numai o vegetare, o adormire, o înțepenire de oase.

Totdeauna acțiunile mari se produc prin oameni mari!
Doamne, oare clasa de mijloc să n'aibă parte de așa un om?
Să sperăm că da!

De aceea să nu se ia în nume de rău dacă, în frământările vieții de astăzi, mai are cineva îndrăsneala de a așterne pe hârtie astfel de lucruri, căci, „astăzi mâne cine știe . . .” dacă nu se va călca după urma lor, și dacă rândurile acestea n'ar avea nici un merit decât pe acesta, ar fi destul și atât.

Delasântioana.

URSITORILE.

A fost un om portar la o poartă boerească și avea copii o spuză și era așa de sărac, că n'avea nici după-ce să beie apă. Și văzându-se el așa de năcăjit, porni după noroc. Merse, merse și numai ajunse la niște munți. Și acolo el întrebând de noroc, cineva îi spuse, să se suie sus pe munte că-l va găsi. Se suie el pe munte sus și acolo era o așezătură frumoasă, frumoasă și norocul îngrădea acolo la un gard. Omul zise:

- Bună ziua norocule.
- Îți mulțămesc omule.
- Ce vânt te-a adus pe-aici omule?

— Păi ce se mă aducă? Ia nevoile, neajunsurile, că la mine-s mai multe decât la toată lumea. Am o casă de copii și muncesc de-mi iasă și ochii din cap și tot nu mai am de-ajuns ce-mi trebuie. Te rog, fă-ți milă și-mi dă și mie ca la alți oameni și mă scapă din nevoi.

Eu nu știu că tu ești așa cum spui? Hai? Dar n'am ce-ți face că așa ți-a fost soartea; așa te-a ursit ursitoarea la nașterea ta.

— Da te rog, fă-ți milă cu mine, zise omul, dă-mi ceva- ceva și mie și-mi mai indulcește cel traiu.

— Măi omule, ți-am spus odată, înțelege-mă că nu se poate.

Acum omul tot rugându-l hojma, norocul nu mai vorbi nimic și-și văzu înainte de treabă. Atunci omul văzând așa, nu mai vorbi nimic și-și puse în gând să steie acolo și să facă, ce va face și norocul. Se apucă de impletit la gard cu norocul și lucră așa până sara. Sara norocul se duse la niște palate, în pădure, nemai văzute, nemai auzite, ca să măie noaptea acolo. Omul se duse după dânsul. Acolo norocul fû primit bine, care nu se află și i-se dete să mânânce bucatele cele mai alese și mai scumpe și beutură tot asemenea. Omul mănacă și bău ca și norocul. Pe urmă se culcă norocul și tot acolo se culcă și omul. Noaptea veniră ursitorile la fereastră și ziseră:

— Ei, norocule, dormi, ce faci? Ascultă-ne: în noaptea asta au murit o mie de oameni și s'au născut o mie unul.

— Ceice au murit, le răspunse norocul, Dumnezeu să-i ierte, și să le fie țărâna ușoară; iar ceice s'au născut, să aibă masa și odihna mea din sara asta.

Făcându-se ziuă, norocul s'a dus iar la treaba lui și omul s'a dus tot după dânsul ș'au muncit ei până sara, și sara norocul s'a dus la un om gospodar de mijloc. Acolo norocul și omul mâncară și băură ce le dăduse și se culcară tot amândoi. Noaptea iar veniră ursitorile la fereastră și ziseră:

— Ei norocule, dormi, ori nu dormi? Ia ascultă-ne: In noaptea asta au murit o mie de oameni și s'au născut o mie unu.

— Cei care au murit, Dumnezeu să-i ierte și să le fie țărâna ușoară; iar ceice s'au născut, să aibă masa și hodina mea din sara asta.

Făcându-se ziuă, norocul se duse iar la treaba lui și omul după dânsul. Au lucrat amândoi până sara și atunci norocul s'a dus să mănânce și să doarmă în noaptea aceea la un bordei părăsit țigănesc. Acolo norocul dădu cenușa la o parte și găsi o turtă coaptă, și-o scoase, o scătură de cenușă la o parte și mâncară amândoi. Dacă mâncară, se culcară, norocul într'un colț de bordei și omul în alt colț. Noaptea târziu, veniră iar ursitorile la ușe și zise:

— Ei norocule, ce mai faci? Dormi, ori nu? Ia ascultă-ne.

— În noaptea asta au murit o mie de oameni și s'au născut o mie unul.

— Cei cari au murit, răspunse norocul, Dumnezeu să-i ierte și să le fie țărâna ușoară; iar ceice s'au născut, să aibă masa și hodina mea din sara asta.

Dimineața norocul plecă iar la lucru și omul se țină tot de dânsul. Acum norocul vorbi cu omul și-i zise:

— Ce mai aștepți? N'ai văzut cum e norocul fiecăruia? N'am ce-ți face. Așa ți-a fost ursita ta.

Omul mai zise:

— Da te și rog: dă-mi și mie câtuș de puțin ceva.

— N'ați măi o nucă și hrănește-te cu dânsa, dacă vei putea.

Acum omul mulțami norocului și de-atâta, vorba Românului: „Omul trebuie să se mulțamească și de puțin“, — și porni la drum și merse și merse și numai ajunse la o apă mare, care se revărsase peste maluri din pricina ploilor și adusese o piatră foarte scumpă și doi băeți se băteau pentru dânsa. Atunci omul acela îi impacă, dându-le câte jumătate de nucă și el își luă peatra aceea și-o duse acasă. Acolo lucea ca mare lucru; își luă ochii nu alta. La soare te puteai uita da la dânsa ba. Ingrijitorul moșiei de acolo, căci boerul, stăpânul ei ședeă la oraș, văzând lumina aceea noaptea târziu în bordeiu, chemă pe om și-l întreabă să-i spuie, că de unde și cum are peatra aceea. Atunci ingrijitorul noșiei, nu putu scoate nimic din gura omului. Acesta spuse boerului, care la câteva zile venise acolo. Atunci boerul îl chemă pe omul acela și mai cu nănăele, mai cu drăgănele spuse. Atunci, boerul cunoscând cât face peatra

aceea, o ceru să i-o deie lui. Deodată nu voi omul, dar mai pe urmă îi spuse, că i-o dă, dar să-i deie moșia și boerul să-și iele din curte numai lucrurile. Boerul se invoî și-i dete tot. Acum omul se mută în curțile moșiei și se făcû boer, cu copii cu tot; însă acum nu aveâ bani, să poarte cheltuelile moșiei. Pentru asta, și în socoteala moșiei, se împrumutâ tot la boerul cela c'o sumă mare de bani până toamna. Anul acela fiind un an bun pentru plugari și el făcând banii, toamna îi dete împrumutul boerului. În al doilea an iar se împrumutâ la boer și tot în felul împrumutului din anul întâi; însă toamna nu mai putû să dee nimic din datorie, că nu făcuse nimic pe moșie. Așâ se împrumutâ la boer în socoteala moșiei 3—4 ani, în care vreme moșia nu aduse nici un venit, fiind anii cei mai răi, pentru plugar. Și așâ omul se făcuse așâ de dator la boerul, că acum datoria erâ cu mult mai mare decât valoarea moșiei lui, care erâ zălogboerului. Atunci boerul îl chemâ și-i spuse:

— Măi omule, ți-am împrumutat atâția bani și de atâția ani, nu-mi mai dai nimic. Ce mai aștepti? Ori dă-mi banii, ori lasă-mi moșia cum ai găsit-o.

— Da, cucoane, răspunse omul, eu păcatele mele am fost bucuros de una ca asta? Da, dacă a fost un timp al dracului, ce să fac? Să mă omor singur? Nu pot!

În sfârșit înapoiâ moșia boerului și mai rămase dator cu o sumă de bani foarte mare. Acum el se mută cu copiii tot în bojdeuca (bordeul) lui. Și băeților venindu-le greu să se ducâ să locuiască din curte în bordei, el le zise:

— N'am ce să vă fac măi, că așâ mi-e ursita, și-i foarte adevărat ceeace ne-a spus norocul. Și încă să mai știți și alta, că și aici veți ședeâ numai dacă s'a milui boerul, să ne lașe; căci îi sunt dator și mi frică că-mi va luâ bojdeuca pentru datorie.

În urmă omul vorbi cu boerul și boerul se milui și-l lasâ să steie acolo în bordeiu cu copii. Vorba Românului: „Ce ți-i seris, în frunte ți-i pus“.

ȘTIRI.

Desp. Agnita al Asociațiunii și-a ținut adun. gen. la 8/21 Sept. în comuna *Bendorf*, sub conducerea directorului *N. P. Petrescu*. S'au reales membrii vechi ai comitetului, ordinari și suplenți în persoanele: *N. P. Petrescu*, director, *I. Alexandru*, secretar, *I. Maniș*, cassar, *Nic. Gavrea*, *Ioach. Părău*, *I. Petrișor*, *Florian Bologa*, *Ar. Mețian* și *El. Balaban*. În decursul adunării s'au ținut două conferențe interesante: d-l inv. *I. Pampu* din *Hosman* a vorbit „Despre tovărășii“, iar parohul *I. Alexandru* „Despre gunoiu și gunoیره“.

„Asociațiunea” la Bistrița. „Asociațiunea” și-a ținut *adunarea generală* din acest an la 21 și 22 Sept. n. în Bistrița. Adunarea a fost foarte bine cercetată de membri distinși din toate părțile țerii. A fost condusă cu mult tact și pricepere de d-l viceprezident: *Andrieu Bârseanu*, care a ținut un discurs prea frumos și instructiv. D-l Dr *Tripon*, dir. desp. „Bistrița” a ținut de asemenea un cuvânt cald și frumos. D-nii *O. Goga Gr. Pletosu*, *Dr. I. Bălan* și *S. Dan* au ținut câte o conferență. S'au împărțit poporului 1000 de cărți din *Biblioteca populară a „Asociațiunii”* și 1000 ex. din revista „*Țara Noastră*”. S'a reales aproape în întregime *Comitetul central* intrând în el ca membri și d-nii secretari *Goga* și *Tăslăuanu*. D-na *Elena H. Longin* a aranjat o *expoziție din obiectele de industria de casă*. D-l *Z. Bârșan* a dat o *reprezentatie teatrală*. Adunarea a fost una din cele mai reușite.

*

„*Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului*” va aranja în luna viitoare o *expoziție de copii în comuna Ilimbav* și o *expoziție de vite în comuna Săcădate*, ambele împreunate cu premii în bani. Se vor ține *conferențe și prelegeri*.

*

„*Reuniunea sodalilor români din Sibiu*” aranjează *festivități jubilare* Sămbătă în 28 și Duminecă în 29 Sept. n. a. c. din prilejul *împlinirii anului al 40-lea de viață* și al 10-lea de când *prezidentul actual d-l Victor Tordășianu* se află în fruntea reu-niunei. Se dă *teatru, coacert festiv și la urmă petrecere cu joc*.

*

Roada Ungariei. Raportul ministerului nostru de agricultură dela 15 Sept. prețuește *roada* din acest an, față de anul trecut, astfel:

măji metrice		măji metrice	
1907		1906.	
<i>grâu</i>	32.437,100		53.725,637
<i>săcară</i>	10.528,200		14.150,811
<i>orz</i>	13.922,200		15.185,554
<i>ovăș</i>	12.001,200		12.734,439

Adecă din tot felul de bucate mai puțin; *grâu* indeosebi mai numai 3 din 5 părți față de an. trecut.

Cucuruzele timpurii sunt bune, cele târzii sunt de tot slabe. Celelalte plante au suferit mult de secetă. *Nutreț pentru vite* puțin. *Roadă pomilor* slabă.

*

Abonații cari au plătit numai pe un pătrar, pe o jumătate sau trei pătrare de an, ori n'au plătit nimic din prețul abonamentului sunt rugați să trimită suma cu care sunt în restanță.